

Здружението за Заштита на правата на детето

П Р О Г Р А М А

ЗА РАБОТА НА ЗДРУЖЕНИЕТО ЗА ЗАШТИТА НА ПРАВАТА НА ДЕТЕТО за период 2014 година

СКОПЈЕ, ЈАНУАРИ 2014

ВОВЕД

Политичките, економските, социјалните, културолошките помени кои се одвиваат во Р. Македонија, пропратени со социјални проблеми генерираат и нови социјални појави, кои бараат од зедницата соодветна реакција. Општеството се соочува со проблеми врзани за невработеноста, сиромаштијата, менталното здравје. Новите појавни облици на употребата на дроги и алкохол, трговија со луѓе, проституцијата, експлоатација на децата. Последиците од сиромаштијата се манифестираат со неисхранетост особено на децата, исклучување на децата од училиште, и нивно вклучување во најлоши форми на злоупотреба на детскиот труд (деца на улица) или во трговија со луѓе. Сиромаштијата и ограничениот пристап до социјалните услуги ги лишува семејството и примарната мрежа, да осигураат квалитетна и навремена грижа кога станува збор за потребите на своите членови, особено за децата.

Во решавање на актуелниот статус на сите ранливи групи население во моментот државата преку донесување на стратешки документи, закони и непосредни активности обезбедува подигање на степенот на вклученост и подобрување на состојбата на граѓаните. Со дополнувања на системот на социјалната заштита се овозможи учество на невладиниот сектор во вршењето на определени услуги од социјалната заштита. Низ системот на акредитација и финансиска поддршка на невладините организации се проширува опсегот и се подига квалитетот на услугите на граѓаните во заедницата. Ова ја отсликува интенцијата на Македонија за пристапување во европските иницијативи за обезбедување социјална вклученост.

ЗДРУЖЕНИЕ ЗА ЗАШТИТА НА ПРАВАТА НА ДЕТЕТО

Здружението за заштита на правата на детето е формирано во ноември 1998 година и претставува ДЦИ секција во рамките на меѓународното движење- *Defence for Children International* – со седиште во Женева.

Здружението е невладина, непрофитна и непартиска доброволна организација, чија основна цел е да ги штити правата на детето. Својата активност ја темели на Конвенцијата за правата на детето. Во склад со тоа, активностите на здружението се насочени кон воведување и примена на закони, политики и практики кои овозможуваат унапредување на добросостојбата на детето, заштита на неговите права и полно учество на детето во општеството. Во досегашниот период на постоење, здружението реализираше голем број на важни проекти, со цел да се прошири идејата за заштита на правата на детето, да ја истражи состојбата на децата и ранливите групи деца, организира помош и заштита, ја мобилизира заедницата во активностите и ја информира јавноста за состојбата на децата и остварувањето на правата. Ова придонесе здружението да добие акредитација во Министерството за труд и социјална политика за давање на социјални услуги на граѓаните како и финансиска поддршка за реализација на определени проектни активности во корист на децата.

Основни принципи, задачи и цели на Здружението во третирањето на правата на детето се:

- имплементација на Конвенцијата за правата на детето во домашното законодавство и практика;
- подигање на свеста за правата на детето и создавање чувство на солидарност со децата од целиот свет;
- поттикнување и оценување на примената на правата на детето предвидени во меѓународното право, а особено правата предвидени со Конвенцијата за правата на детето;
- преземање активности за надминување на состојбата со непочитување или кршење на правата на детето;
- основање и раководење со детски центри (Центар за детска правда, Центар за деца на улица) за унапредување и примена на ефикасни механизми за заштита на правата на детето во конкретни области и ситуации,
- лобирање за измени и унапредување на легислативата од областа на правата на децата;
- здружување во национални и регионални коалиции и мрежи на невладини организации кои

- работат на полето на детските права;
- организира симпозиуми, семинари, тркалезни маси, Прес-конференции за печат поврзани со афирмацијата и заштитата на правата на детето.
- Преку реализација на проекти и програмски активности придонесува во создавањето еднакви можности за развој на децата и младите, особено на вулнерабилните групи, афирмација на демократските вредности и јакнење на младите за активно и одговорно учество во заедницата.
- Воочување на социјалните ризици и проблеми, по пат на анкетирање, разговори со децата и нивните родители, учителите, наставниците, клучните луѓе во заедницата,
- Јакнење на децата, младите и нивните родители со едукација и развој на социјални вештини,
- Давање психосоцијална поддршка на загрозените групи на деца,
- Припрема и описменување за влегување и останување во образовниот систем,
- Организирање разновидни предавања на актуелни теми,
- Реализација на разновидни културни, рекреативни, спортски активности организирани во дневниот центар, во вид на екскурзии надвор од Скопје,
- Остварување соработка со сите субјекти кои допринесуваат за заштита на правата на детето, давање помош и заштита со цел унапредување на нивното ментално, емотивно и телесно здравје
- Развивање канали за комуникација и соработка со владини тела, институции, локалната самоуправа
- Поддршка и развој на цивилното општество преку умрежување со други локални, национални и меѓународни невладини организации
- Воспоставување и негување соработка со бизнисот,
- Промовирање на работата на здружението и дневниот центар во електронските и пишаните медиуми

МИСИЈА: Почитување и заштита правата на детето без оглед на расата, бојата на кожата, полот, јазикот, вероисповедта, политичкото или друго убедување, националното, етничкото или социјалното потекло, имотната состојба, онеспособеноста, потеклото или друг статус на детето или на неговиот родител или законски застапник загарантирани со Конвенцијата за правата на детето.

ВИЗИЈА: Нашата визија е да создадеме свет во кој детето ќе ги ужива и остварува своите права на ментална, физичка и социјална благосостојба според највисоки стандарди и ќе може да оствари хармоничен развој на личноста, да расте во семејна средина во атмосфера на среќа, љубов, почит, сигурност и разбирање.

НАШИТЕ ВРЕДНОСТИ: Нашиот успех се темели на добро поставениот систем на вредности: Доверба, Сигурност, Посветеност, Одговорност, Храброст, Комуникација и Тимска работа

ПРОГРАМСКИ АКТИВНОСТИ

Здружението и во наредниот период, ќе развива проекти и активности кои ќе овозможуваат создавање можности за развој на децата и младите, подигање на капацитетот за нивно учество во заедницата, афирмирање на разликностите.

Заради тоа програмите и проектите ќе бидат насочени кон унапредување на социјалните вештини, образованието и воспитанието, нивно вклучување во институциите и општествените текови, застапување за остварување на правата на детето.

ЕДУКАТИВЕН ЗАБАВЕН ДНЕВЕН ДЕТСКИ ЦЕНТАР ЗА ДЕЦА НА УЛИЦА ШУТО ОРИЗАРИ

Здружението ќе продолжи да го развива Дневниот Центар „Едукативен забавен дневен детски центар за деца на улица“ во Шуто Оризари, кој е формиран во февруари 2006 година, со имплементирање на Проектот за развој на Општините (финансиран од Светска Банка и Министерството за финансии). Во континуитет, од формирањето до денес, работи со ранливи групи на деца и нивните семејства, нивната непосредна животна и социјална средина. Во давањето помош и заштита на децата и нивните семејства, центарот развиваше активности поврзани со владините институции, други невладини организации, локалната самоуправа, соодветните Министерства, амбасадите, донатори.

Бидејќи, фокусот на центарот се децата на улица, кои претставуваат најранлива група на деца, како значајни соработници и финасиски подржувачи на одредени проектни активности се: Министерството за труд и социјална политика, Градот Скопје, ФИОО-М, приватана донација на ТИНЕКС, Детска фондација-Песталоци.

Работата на дневниот центар опфаќа повеќе програмски активности:

1. Идентификување деца на улица и други деца во социјален ризик подразбира теренска работа, остварување непосреден контакт со децата и нивните родители, мотивирање за посета на дневниот центар, воспоставување на контакти со лица и институции за покривање на потребите на детето и семејството,
2. Работа со децата во дневниот центар, преку индивидуална работа, процена на статусот на детето во однос на неговата возраст, семеен, социјален, здравствен, образовен и воспитен статус,
3. Работа со дете и група на деца, на намалување на стресните и трауматиските околности во кои се нашле, со цел зачувување на нивното психосоцијално здравје и подигање на нивните капацитети за заштита во предизвиците и тешките околности,
4. Отривање на деца кои се злоупотребувани и запоставени од своите родители или од други возрасни и вклучување на сите релевантни институции преку активности кои ќе обезбедат правна и институционална помош и нивна заштита,
5. Вклучување на детето во соодветна програма за работа со деца во рамките на дневниот центар: подигање на социјални вештини, стекнување хигиенски, работни и културни навики, развивање на интелектуалните и креативните потенцијали преку работилниците со богата содржина: вклучување во образовната програма, креативни, спортско-рекреативни и музички работилници, прославување родендени на децата,
6. Задоволување на различните потреби: одржување на личната хигиена, следење на децата од здравствен аспект, обезбедување на здравствената заштита, имунизација и здравствена едукација,
7. Запишување на децата во училиште и нивна поддршка да останат во образовниот процес, преку дополнителна работа со нив во совладување на наставното градиво,
8. Информативно едукативна работа со родителите на индивидуално и групно ниво со цел подигање на нивните капацитети за остварување и заштита на правата на детето, за нивно просоцијално однесување и поврзување во системот за помош,
9. Организирање на детски претстави како начин на нивно претставување и вклучување во заедницата, посетување на ЗОО-Градина, Забавен Луна Парк, посета на културно-историски споменици, културни манифестации, посета на театар за деца и млади, Детски креативен центар, вклучување во организирани форми на зимување и летување,
10. Остварување соработка со градинката, основните училишта, институциите од областа на здравството, социјалната заштита, црвениот крст, невладините организации заради давање непосредна помош и заштита,
11. Информатичко образование (изучување на основни-базични поими и вештини за користење на компјутерски вештини-апликации: word и excel.

12. Лобирање за остварување поголема соработка и поддршка од страна на Општината Шуто Оризари за заедничка меѓусебна соработка, за аплицирање до одредени фондации за континуирано функционирање на Дневниот Центар и нивно поголемо залагање за изнаоѓање решение и решавање на проблемот со просториите на Градинката Снежана за понатамошно имплементирање на активностите на Дневниот Центар.
13. Во рамките на регионалната платформа „Лице в лице“ (www.liceulice.org), преку уличното списание „Лице в лице“ во издание на Центарот за медиумски активности (ЦМА) кој третира теми за демаргинализација, заштита на животната средина, кој ги поттикнува компаниите да бидат општествено одговорни, креирајќи нов пристап и работни навики кај продавачите од најранливите слоеви во општеството маргинализираните групи вклучувајќи ги и децата на улица.
14. Обука за комуникациски вештини, начини за остварување подобра продажба и стекнување на нови пријателства.

ОРГАНИЗИРАЊЕ СТРУЧНА РАСПРАВА ЗА ПРОБЛЕМОТ НА ДЕЦА НА УЛИЦА

Во текот на 2010 година, Владата на Р. Македонија ја донесе Националната стратегија за намалување на сиромаштијата и социјалната исклученост во Р.М, со која се определи за низа мерки и активности за намалување на сиромаштијата и социјалното вклучување на ранливите групи граѓани. Во овој документ, определено место имаат невладините организации како алтернатива и партнер на државата во реализација на политиките во доменот на социјалната инклузија, на децата во социјален ризик, особено кога станува збор за децата Роми.

Во таа насока, Здружението за заштита на правата на детето ќе организира стручна расправа со невладините организации и релевантните субјекти вклучени во реализација на стратешките цели за намалување на сиромаштијата и социјалната инклузија, кога станува збор за работа со деца на улица, нивните родители и заедницата. Согледувањата на ова поле, искуствата и резултатите од работата и предлози за натамошно делување во доменот на проблемите на деца на улица, ќе бидат од особена полза во размената на искуствата и остварувањето соработка на невладините организации и другите носители на политики и активности.

ОРГАНИЗИРАЊЕ СТРУЧНА КОНФЕРЕНЦИЈА И ВОСПОСТАВУВАЊЕ СОРАБОТКА СО ЗЕМЈИТЕ ОД ПОБЛИСКОТО ОКРУЖУВАЊЕ

Заради спроведување на различни програми и активности, здружението и во наредниот период ќе соработува со меѓународни и меѓувладини институции и невладини организации. Во доменот на работа со поединци и групи на социјално исклучени лица, особено кога станува збор за работа со деца и заштита на правата на децата, Р. Македонија, со бројни стратешки определби, законски решенија, практики и активности, се доближува до принципите на политиките на земјите членки на Европската Унија.

Здружението за заштита на правата на децата, ќе прави напори во наредниот период да организира конференција со цел воспоставување меѓународна соработка и размена на политики, практики и активности на невладините организации на полето на заштитата на правата на детето.

МОНИТОРИНГ НА ПРАВАТА НА ДЕТЕТО

Мониторингот како процес, здружението за заштита на правата на детето го спроведува на повеќе нивоа. Мониторингот се остварува на ниво на дете и група со цел поттикнување осетливост на поширокото опкружување на детето за согледување и создавање услови за остварување на правата на

детето. Потоа, припрема известување до надлежните институции за состојбата и за напредокот во унапредувањето на положбата на детето/децата. Здружението има активен однос и учествува во постапките за заштита на правата на детето и ги застапува неговите права и интереси.

На национално ниво, здружението ќе учествува во подготовка на Детскиот алтернативен извештај за состојбата со правата на детето во Р. Македонија, кој го припрема невладиниот сектор за Комитетот за правата на детето при ООН со седиште во Женева.

ВКЛУЧУВАЊЕ ВО ИЗРАБОТКА НА СТРАТЕГИИ, ЗАКОНИ И ДРУГИ ДОКУМЕНТИ ПОВРЗАНИ СО ЗАШТИТАТА НА ДЕТЕТО

Здружението за заштита на правата на детето ја следи примената/ имплементацијата на меѓународните и националните документи и закони кои се однесуваат на создавањето услови и остварувањето на правата на детето. Со свои иницијативи, предлози и непосредно учество, здружението ќе придонесе кон хармонизација на легислативата со ЕУ и ОН као и со најдобрата пракса на земјите на ЕУ и во светот.

ОСТВАРУВАЊЕ НА СОРАБОТКА И КООРДИНАЦИЈА

За да ги остварува своите задачи и активности, здружението соработува и комуницира со министерствата, центрите за социјална работа и установите за социјална заштита, училиштата, здравствените установи, невладини и хуманитарни организации. Заради спроведување на различни програми и понатаму ќе соработува и со меѓународни меѓувладини и невладини организации.

ЈАКНЕЊЕ НА КАПАЦИТЕТОТ НА ЗДРУЖЕНИЕТО ЗА ЗАШТИТА НА ПРАВАТА НА ДЕТЕТО.

Со цел подигање капацитетот на здружението, заради следење на остварувањето на правата на детето и давање непосредна помош и заштита на вулнерабилните групи на деца, на волонтерите на здружението им се овозможува едукација преку учество на состаноци, семинари, работилници, конференции, организирани од здружението или други носители на овие активности.

ИЗДАВАЧКА ДЕЈНОСТ И ИЗГОТВУВАЊЕ НА ВЕБ СТРАНА

Здружението ќе прави напори одредени трудови од областа на заштитата на правата на детето и резултатите од својата работа да ги промовира преку публикување, изготвување промотивен материјал (брошура), ВЕБ страна и на страната на Дневниот центар за деца на улица.